

ΚΥΠΡΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ EDEN

Ευρωπαϊκοί
Προορισμοί
Αριστείας EDEN

EUROPEAN UNION

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

4-7 Η ΚΥΠΡΟΣ

8-25 ΔΙΑΔΡΟΜΗ
EDEN 1

26-35 ΔΙΑΔΡΟΜΗ
EDEN 2

36-45 ΔΙΑΔΡΟΜΗ
EDEN 3

1. Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΑΣ

Η Κύπρος είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε έκταση μεσογειακό νησί και το νοτιοανατολικότερο άκρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βρίσκεται σε ένα πολιτιστικό, γλωσσικό και ιστορικό σταυροδρόμι μεταξύ της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Νησί, πλούσιο σε ιστορία και παράδοση, το όνομα του οποίου φέρεται να έχει καθιερωθεί από την εποχή του Ομήρου, καθώς απαντάται τόσο στην Ιλιάδα όσο και στην Οδύσσεια.

Η Κύπρος είναι επίσης γνωστή ως το Νησί της Αφροδίτης αφού κατά την Ελληνική Μυθολογία η θεά Αφροδίτη (=γεννημένη από τον αφρό) γεννήθηκε στο νησί κοντά στην Πέτρα του Ρωμιού στις ακτές της Πάφου, γι' αυτό το όνομα Κύπρις αναφέρεται και ως επίθετο της θεάς.

Η ιστορία της Κύπρου ξεκινάει με την πρώτη εμφάνιση του ανθρώπου στο νησί περίπου κατά τη 10η χιλιετία π.Χ. ενώ οι πρώτοι Αχαιοί εγκαταστάθηκαν πλέον στα κυπριακά λιμάνια το 1400 π.Χ.. Η γεωγραφική θέση της Κύπρου διαδραμάτισε μεγάλο ρόλο στην πολυτάραχη ιστορία της, αποτελώντας σημείο αναφοράς για πολλούς πολιτισμούς: Φοίνικες, Ασσύριοι, Πέρσες, Αιγύπτιοι, Ρωμαίοι, Βυζαντινοί, Σταυροφόροι, Φράγκοι, Ενετοί, Οθωμανοί και Βρετανοί, όλοι έχουν αφήσει ορατά τα σημάδια τους σε ολόκληρο το νησί. Το νησί από μόνο του αποτελεί ένα ανοικτό μουσείο: νεολιθικοί οικισμοί, αρχαία ελληνιστικά και ρωμαϊκά θέατρα, ψηφιδωτά, μνημεία, βυζαντινές και λατινικές εκκλησίες και μοναστήρια, ενετικά τείχη, βυζαντινά κάστρα, οθωμανικά τζαμιά και κτήρια αποικιακής τεχντροπίας.

Η Κύπρος αποτελείται από εύφορες πεδιάδες, αμπελώνες, απέραντες ακρογιαλιές και ψηλά βουνά, με την οροσειρά Τροόδους να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του βορειοδυτικού μέρους του νησιού. Τα ευωδιαστά πευκοδάση και οι χιονισμένες βουνοκορφές συνυπάρχουν με τα γαλανά νερά της Μεσογείου. Το κλίμα είναι μεσογειακό, με παρατεταμένα ζεστά καλοκαίρια και ήπιους ηλιόλουστους χειμώνες με χαμηλή βροχόπτωση, γεγονός που προδιαθέτει για περιηγήσεις στο νησί.

Οι μεγαλύτερες πόλεις στην Κύπρο είναι η Λευκωσία (πρωτεύουσα), η Λεμεσός, η Λάρνακα και η Πάφος ενώ τα παράλια, με κύριες περιοχές την Αγία Νάπα, το Παραλίμνι και την Πόλη Χρυσοχούς έχουν αναπτυχθεί σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς. Πολλές περιοχές της Κύπρου διατηρούν μέχρι και σήμερα τον παραδοσιακό τρόπο ζωής, διατηρώντας ζωντανά τα έθιμα και τις παραδόσεις τους.

Η κυπριακή λαϊκή τέχνη (υφαντική, κεντητική, ξυλογλυπτική, αγγειοπλαστική και αργυροχοΐα), τα κυπριακά κρασιά και η κυπριακή κουζίνα είναι γνωστά σε όλον τον κόσμο.

Οι Κύπριοι φημίζονται για τη φιλικότητά τους ενώ μεγάλο προνόμιο για τους επισκέπτες είναι η εύκολη επικοινωνία στην Αγγλική γλώσσα.

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ EDEN-EUROPEAN DESTINATIONS OF EXCELLENCE

Το έργο EDEN-European Destinations of Excellence (Άριστοι Ευρωπαϊκοί Προορισμοί) διεξάγεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος COSME, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Μονάδα Τουρισμού. Είναι ένα Έργο που προάγει τα μοντέλα ανάπτυξης βιώσιμου τουρισμού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και εστιάζεται σε ετήσιους εθνικούς διαγωνισμούς επιλογής ενός τουριστικού «προορισμού αριστείας» από κάθε συμμετέχων κράτος μέλος. Μέσω της επιλογής των προορισμών αριστείας το EDEN, προάγει τις αξίες, την ποικιλομορφία και τα κοινά χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών τουριστικών προορισμών, ενώ παράλληλα βελτιώνει την προβολή των αναδυόμενων ευρωπαϊκών προορισμών, δημιουργεί πλατφόρμα για τη διάδοση ορθών πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη και προάγει τη δικτύωση μεταξύ των επιλεγμένων προορισμών αριστείας.

Η ευρωπαϊκή αναζήτηση αριστείας EDEN στον τουρισμό, αναπτύσσεται γύρω από ένα ετήσιο θέμα, το οποίο επιλέγεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τους φορείς τουρισμού σε κάθε συμμετέχουσα χώρα. Το βασικότερο χαρακτηριστικό των επιλεγμένων προορισμών είναι η δέσμευσή τους στην κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Στόχος του Έργου, στο οποίο συμμετέχουν 25 χώρες, μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και υποψήφιες για ένταξη χώρες, είναι να βραβεύονται αναδυόμενοι, σχετικά άγνωστοι προορισμοί. Με τον τρόπο αυτό, το EDEN βοηθά στην εξάπλωση των βιώσιμων πρακτικών που εφαρμόζονται στους Άριστους Ευρωπαϊκούς Προορισμούς και στη μετατροπή αυτών σε πόλους έλξης επισκεπτών, ολόκληρο το χρόνο καθώς και την αξιοποίησή τους από τους αρμόδιους φορείς ως ένα εργαλείο προβολής και προώθησής τους στο ευρύτερο κοινό.

3. ΑΡΙΣΤΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ EDEN ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τη διαχείριση του προγράμματος EDEN στην Κύπρο έχει αναλάβει ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ). Από το 2007 ο ΚΟΤ διεξάγει εθνικό Διαγωνισμό επιλογής Άριστου Ευρωπαϊκού Προορισμού, σχετικά με το εκάστοτε θέμα. Οι νικητές προορισμοί στην Κύπρο είναι οι ακόλουθοι:

- 2007 - Τρόδος στο θέμα «Καλύτερος Αναδυόμενος Προορισμός Υπαίθρου»
- 2008 - Αγρός στο θέμα «Τουρισμός και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά»
- 2009 - Βουνί (Πάνω) Παναγιάς στο θέμα «Τουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές»
- 2010 - Κάτω Πύργος στο θέμα «Τουρισμός Υγρού Στοιχείου»
- 2011 - Καλοπαναγιώτης στο θέμα «Τουρισμός και Αναζωογόνηση των Φυσικών Προορισμών»
- 2012 - Πόλη Χρυσοχούς στο θέμα «Προσβάσιμος Τουρισμός»
- 2014 - Πιτσιλιά στο θέμα «Τουρισμός και Τοπική Γαστρονομία»

Η Κύπρος είναι ένας ιδανικός προορισμός που προσφέρει όλα τα είδη τουρισμού καλύπτοντας τις προτιμήσεις και των πιο απαιτητικών επισκεπτών.

Πολιτισμός, γαστρονομία, υπέροχο κλίμα, και 4 εποχές σε πλήρη διάταξη προσφέρουν μια τεράστια γκάμα επιλογών τόσο σε εικόνες όσο και δραστηριότητες.

Οι ακόλουθες προτεινόμενες τουριστικές διαδρομές συνδυάζουν μοναδικές γραφικές περιοχές, τοποθεσίες πολιτιστικού ενδιαφέροντος, ιστορικά μνημεία, παραλίες μοναδικής ομορφιάς, γραφικά χωριά, πλούσια βλάστηση, ιδιαίτερη πανίδα, γαστρονομία και ό,τι άλλο μπορεί να κεντρίσει το ενδιαφέρον του επισκέπτη. Οι τουριστικές διαδρομές EDEN συνδέουν επίσης, γεωγραφικά τους βραβευμένους Εθνικούς Ευρωπαϊκούς Προορισμούς Αριστείας EDEN, προσφέροντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να ανακαλύψει την Κύπρο της μοναδικής φυσικής ομορφιάς, του καταπράσινου τοπίου, της μακρόχρονης παράδοσης και της πολύχροτης ιστορίας. Στο χέρι σας είναι να επιλέξετε τη διαδρομή που ανταποκρίνεται στη διάθεσή σας! Μπορείτε επίσης να τις συνδυάσετε όλες αρκεί ο χρόνος σας να το επιτρέπει! Το μόνο που απομένει είναι να ανακαλύψετε οι ίδιοι την Κύπρο που μιλά στην καρδιά σας !

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- Όλοι οι βραβευμένοι εθνικοί προορισμοί EDEN προσφέρουν τη δυνατότητα διαμονής, κατόπιν συνεννόησης.
- Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα καταλύματα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κατά την περιήγησή σας, παρακαλώ συμβουλευτείτε τον κατάλογο με τα Ξενοδοχειακά και Τουριστικά Καταλύματα, ο οποίος υπάρχει αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΚΟΤ.
- Για διαμονή σε παραδοσιακά καταλύματα μπορείτε να επισκεφθείτε επίσης την ιστοσελίδα της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού, www.agrotourism.com.cy
- Όλες οι διαδρομές είναι επί ασφαλτοστρωμένου οδοστρώματος.

ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙΤΕ:

- Ενημερωτικά έντυπα. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού διαθέτει δωρεάν τουριστικό χάρτη της Κύπρου και περιοχών, καθώς επίσης έντυπα για ειδικά ενδιαφέροντα όπως π.χ. διαδρομές κρασιού, ποδηλασία, μονοπάτια της φύσης. Όλα τα πιο πάνω διατίθενται και ηλεκτρονικά, στην ιστοσελίδα www.visitcyprus.com
- Παπούτσια κατάλληλα για πεζοπορία, ή ακόμα και ποδήλατο
- Καπέλο, γυαλιά ηλίου, αντηλιακή κρέμα και το μαγικό σας, υπάρχει μεγάλο ενδεχόμενο να το χρειαστείτε
- Φωτογραφική μηχανή για να «κλειδώσετε» για πάντα τα όμορφα τοπία και τις εμπειρίες σας
- Κιάλια για την παρατήρηση της πανίδας
- Κινητό τηλέφωνο, για το ενδεχόμενο ανάγκης επικοινωνίας, σε μερικά από τα πιο απομονωμένα μέρη του νησιού
- Γεμάτο ντεπόζιτο βενζίνης στο αυτοκίνητο
- Αδιάβροχο μπουφάν για τις μέρες του χειμώνα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Διαδρομή EDEN 1

- Εκδρομικός χώρος
- Αρχ. χώρος/Μουσείο
- Εκκλησία/Μοναστήρι
- Μονοπάτι
- Φράγμα
- Δάσος
- Ποτάμι
- Νικητής Προορισμός

ΜΑΡΑΘΑΣΑ

ΣΟΛΕΑ

ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΤΡΟΟΔΟΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΡΟΟΔΟΥΣ

ΑΓΡΟΣ

ΠΙΤΣΙΛΙΑ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΥΜΑΝΔΑΡΙΑΣ

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΚΟΙΛΑΔΑ ΞΕΡΟΥ - ΔΙΑΡΙΖΟΥ

Ιερόν Απόλλωνος Υλάτου

Κούριον

Κολόσαι

ΔΙΑΔΡΟΜΗ EDEN 1

Η πρώτη διαδρομή αποτελεί μια ορεινή περιήγηση στην πανέμορφη ενδοχώρα της Κύπρου, διασχίζοντας την οροσειρά του Τροόδου ανάμεσα από τα πανέμορφα, γραφικά χωριά και την πλούσια βλάστηση. Σημείο εκκίνησης αποτελεί η γραφική περιοχή της Πιτσιλιάς, η οποία περιλαμβάνει αρκετά χωριά της επαρχίας Λεμεσού και Λευκωσίας, στο βόρειο αλλά και στο νότιο μέρος της οροσειράς του Τροόδου.

Τα χωριά της Πιτσιλιάς εξακολουθούν, μέχρι και σήμερα, να διατηρούν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους, σε μεγάλο βαθμό, η οποία μαρτυρεί τη μακρά και πλούσια ιστορία τους. Μερικά είναι χτισμένα σε απόκρημνες βουνοπλαγιές ανάμεσα σε αμπελώνες, ενώ άλλα απλώνονται στις καταπράσινες κοιλάδες.

Τα τέσσερα κεφαλοχώρια της περιοχής είναι ο Αγρός, το Παλαιχώρι, το Πελένδρι και η Κυπερούντα ενώ άλλα μικρότερα αποτελούν: Λουβαράς, Καλό Χωριό Λεμεσού, Ζωπηγή, Ποταμίτισσα, Αγρίδια Λεμεσού, Δύμες, Χανδριά, Άγιος Πάυλος, Πλατανιστάσα, Άλωνα, Ασκάς, Φτερικουδί, Λαζανιά, Άγιος Ιωάννης Πιτσιλιάς, Κάτω Μύλος, Λαγουδερά, Άγιος Θεόδωρος Πιτσιλιάς, Πολύστυπος, Λειβάδια, Σαράντι, Αληθινού και πολλά άλλα, το καθένα με τη μοναδικότητά του να συμπληρώνει την πολύπλευρη πλευρά αυτής της μοναδικής σε ομορφιά περιοχής.

Η Πιτσιλιά θεωρείται τόπος ευλογημένος! Το φυσικό περιβάλλον πλούσιο, με πλαγιές φυτεμένες με αμπέλια και οπωροφόρα δέντρα: αμυγδαλιές, φουντουκιές, καρυδιές, μηλιές, αχλαδιές, κερασιές, κ.ά. Η περιοχή επίσης, είναι ιδιαίτερα γνωστή για τα παραδοσιακά της προϊόντα, όπως είναι το ροδόνηρο, τα λουκάνικα, ο σιουτζιούκκος (κατασκευασμένο από γλεύκος σταφυλιών), η λούντζα (καπνιστό χοιρινό φιλέτο), πολλά και ποικίλα γλυκά του κουταλιού και μαρμελάδες, λικέρ και είδη ψωμιού. Μια σημαντική θέση στο γαστρονομικό πλούτο της κατέχει από το φημισμένο κρασί Κουμανταρία και την αυθεντική κυπριακή ζιβανία (παράγεται από την απόσταξη στέμφυλων, δηλαδή το υπόλειμμα των σταφυλιών). Η περιοχή της Πιτσιλιάς αναδείχτηκε Νικητής Προορισμός 2014, στο πλαίσιο του προγράμματος COSME 2014 Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας EDEN VII με θέμα «Τουρισμός και Τοπική Γαστρονομία».

Ξεκινήστε την περιήγησή σας στην περιοχή της Πιτσιλιάς από το ορεινό χωριό Παλαιχώρι, πλούσιο σε ιστορία και πολιτιστικό πλούτο. Το Παλαιχώρι αποτελείται από δύο κοινότητες και δύο κοινοτικά συμβούλια, το Παλαιχώρι Ορεινής και το Παλαιχώρι Μόρφου, τα οποία χωρίζει ένα φυσικό σύνορο, το ρυάκι Παλαιχώρι.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Ιδιαίτερη ήταν η συμβολή των κατοίκων του Παλαιχωρίου την περίοδο του απελευθερωτικού αγώνα κατά των Άγγλων, το 1955-1959. Σημαντικοί αγωνιστές κατάγονται από το Παλαιχώρι, όπως ο Κυριάκος Μάτσης, Μιχαλάκης Καραολής, ο Νίκος Γεωργίου για τους οποίους έχει ανεγερθεί μνημείο. Επιπλέον, ο Γρηγόρης Αυξεντίου, ένας από τους ηρωικότερους μαχητές του απελευθερωτικού αγώνα είχε κρησφύγετο στο Παλαιχώρι, το οποίο αποτελεί μέρος του Μουσείου Μνήμης του Απελευθερωτικού Αγώνα. Τέλος, το άγαλμα της Κύπριας Μάνας εξυμνεί το ήθος και τη φιλοπατρία που επέδειξαν οι μανάδες που έχασαν τα παιδιά τους κατά τη διάρκεια του αγώνα 1955-59.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος χρονολογείται περίπου στο 16^ο-17^ο αιώνα.
- Ο ναός της Παναγίας της Χρυσοπαντάνασσας του 16^{ου} αιώνα με τοιχογραφίες στις οποίες διακρίνεται επίδραση τόσο από τη Δύση, όσο και από το Βυζάντιο, ειδικότερα της καλλιτεχνικής έκφρασης της εποχής των Παλαιολόγων.
- Ο ναός της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, ο οποίος ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο του ξυλόστεγου μονόκλιτου ναού, χτισμένος το 16^ο αιώνα και ανήκει στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς UNESCO.
- Ο ναός του Αγίου Λουκά, στο σημείο όπου βρισκόταν παλιότερα ένας ξυλόστεγος ναός.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Μονοπάτι Αγρότυπος – Άπης, 6,5 χλμ.

Από το Παλαιχώρι μπορείτε να συνεχίσετε προς τον Αγρό, ο οποίος βρίσκεται μόλις 48 χλμ. από τη Λεμεσό, μέσω του δρόμου Ε110. Το όνομά του προήλθε από τη Μονή του Μεγάλου Αγρού, η οποία χτίστηκε, σύμφωνα με την παράδοση, από 40 μοναχούς οι οποίοι εγκαταστάθηκαν εκεί από τη Μικρά Ασία κατά τα χρόνια της εικονομαχίας. Η Μονή αυτή βρισκόταν εκεί που βρίσκεται σήμερα η Εκκλησία της Παναγίας του Αγρού. Το χωριό είναι πλούσιο σε ιστορία, παραδόσεις και φυσικό περιβάλλον. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου το ότι φημίζεται για την παραγωγή ροδοστάγματος και την καλλιέργεια τριαντάφυλλου. Ο Αγρός αναδείχθηκε Νικητής Προορισμός 2008, στο πλαίσιο του προγράμματος EDEN – Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας με θέμα «Ευρωπαϊκός Τουριστικός Προορισμός Αριστείας στην Άυλη Κληρονομιά».

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Μουσείο Φραγκουλίδη, ο οποίος είναι ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους των Κυπρίων καλλιτεχνών και από τους πρωτοπόρους Κύπριους ζωγράφους και αιογράφους.
- Παραδοσιακός Μύλος και Παραδοσιακό Πιεστήριο, όπου παρουσιάζεται η αγροτική ζωή των κατοίκων κατά τα παλαιότερα χρόνια.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Οι ναοί του Αγρού παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον βυζαντινής αρχιτεκτονικής: οι ναοί της Παναγίας Ελεούσας και του Τιμίου Προδρόμου που χρονολογούνται από το 19^ο αιώνα, ο ναός του Αγίου Γεράσιμου και το παρεκκλήσι της Αγίας Κυριακής, 5 χλμ. βορειοανατολικά του χωριού. Μεγάλης ιστορικής και θρησκευτικής σημασίας αποτελεί το βυζαντινό εκκλησάκι – Μουσείο της Μονής του Μέγα Αγρού. Εκεί φυλάσσονται το εικονοστάσι, εικόνες του 12^{ου} αιώνα, παλιά βιβλία και άλλα ιστορικά αντικείμενα που διασώθηκαν κατά την κατεδάφιση της Μονής του Μεγάλου Αγρού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

Υπάρχουν δύο (2) Μονοπάτια της Φύσης τα οποία προιδεάζουν για την εξερεύνηση της ορεινής περιοχής:

- Γραμμικό μονοπάτι Αγρός-Μαδαρή, 7 κλμ.
- Κυκλικό μονοπάτι Αγρός-Κάτω Μύλος, 6 κλμ.

Επίσης, στον Αγρό υπάρχουν τρία (3) πάρκα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, τα οποία προσφέρονται για ανάπαυση:

- Πάρκο Αναστασίας
- Πάρκο Αγίου Λουκά
- Πάρκο του Κάουρα

Σε απόσταση περίπου 10 κλμ. κατευθυνόμενοι προς την Κοινότητα Πολυστύπου, μπορείτε να απολαύσετε το Φουντουκοδάσος της Πιτσιλιάς το οποίο προστατεύεται από το Δίκτυο NATURA 2000.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Ρωτήστε να μάθετε τον τρόπο παραγωγής ροδοστάγματος και γευθείτε τα παραδοσιακά γλυκά του κουταλιού.

Δοκιμάστε τον πατροπαράδοτο σιουτζούκκο και παλουζέ, καπνιστά και κρασάτα αλλαντικά!

Αν θέλετε να συνεχίστε προς το δυτικό άκρο της Πιτσιλιάς, κατευθυνθείτε προς το Πελένδρι. Χωριό ορεινό, σε υψόμετρο 880 μ., περιτριγυρισμένο από λόφους και μόλις 40 κλμ. από τη Λεμεσό. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Πελένδρι υπήρχε σαν οικισμός από το Μεσαίωνα, όπου γίνεται αναφορά από τον Ντε Μας Λατρί ως Pelendres ή Pelondres όπου το 1353 ήταν φέουδο του Ιωάννη ντε Λουζινιάν, μέλος της βασιλικής οικογένειας της Κύπρου. Μια βόλτα στο κέντρο του χωριού και θα καταλάβετε ότι είναι ένα από τα πιο γραφικά χωριά της Κύπρου, το οποίο διατηρεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό την παραδοσιακή λαϊκή αρχιτεκτονική στα κτήρια αλλά και διαφύλαξε την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά του.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Μνημείο της Ελευθερίας
- Προπύλαια
- Πλατεία Ηρώων
- Κοινοτικό Πάρκο

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Επισκεφτείτε το ναό του Τιμίου Σταυρού, με τις θαυμάσιες τοιχογραφίες του 14^{ου} αιώνα, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο παγκόσμιας κληρονομιάς UNESCO, καθώς και το ναό της Παναγίας Καθολικής με τις εικόνες του 16^{ου} αιώνα.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Δοκιμάστε τα παραδοσιακά αλλαντικά, τσαμαρέλλα (παστό κατσικίσιο κρέας), τους παραδοσιακούς κυπριακούς μεζέδες συνοδεία με την παραδοσιακή ζιβανιά! Γεύσεις που θα σας μείνουν αξέχαστες!

Αξίζει μια επίσκεψη στο χωριό Ζωοπηγή, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση περίπου 30 λεπτών από το Πελένδρι όπου μπορείτε να επισκεφθείτε το μουσείο Κουμανταρίας. Επίσης, περιηγηθείτε στα τοπικά οινοποιεία και δοκιμάστε την Κουμανταρία με άλλους τοπικούς μεζέδες!

Συνεχίζοντας την περιήγησή σας προς το Τρόδος, κατευθυνθείτε προς την Κυπερούντα, ένα από τα υψηλότερα χωριά της Κύπρου, το οποίο βρίσκεται στους πρόποδες της Μαδαρής. Η Κυπερούντα βρίσκεται περίπου 43 χλμ. βόρεια της Λεμεσού και 78 χλμ. από τη Λευκωσία. Το χωριό φημίζεται για το εξαιρετικό κλίμα του και για το λόγο αυτό κατά την Αγγλική Αποικιοκρατική Κυβέρνηση είχε ανεγερθεί Σανατόριο για ασθενείς που υπέφεραν από αναπνευστικά νοσήματα. Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία αλλά και με την αμπελοκαλλιέργεια οινοποιήσιμων ποικιλιών και την παρασκευή κρασιού. Η Κυπερούντα διατηρεί μέχρι και σήμερα την παραδοσιακή λαϊκή αρχιτεκτονική της Κύπρου.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, το χωριό χωριζόταν σε δύο γειτονίες τις οποίες διέσχιζε ο ποταμός Κούρης. Τα σπίτια ήταν χτισμένα με τέτοιο τρόπο ώστε «να μπορούν να επικοινωνούν εσωτερικά μεταξύ τους» και οι στέγες τους να είναι ενωμένες σχηματίζοντας ένα νοητό δρόμο. Η συγκεκριμένη αρχιτεκτονική βοήθησε τους κατοίκους να διαφύγουν σε περιπτώσεις εφόδων και λεηλασιών των Τούρκων.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Μουσείο Αγροτικής Παραδοσιακής Ζωής και Φυσικής Ιστορίας
- Μουσείο Αγώνος

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός της Αγίας Μαρίας, ο οποίος θεωρείται μοναδικός στο είδος του λόγω του ότι η σκεπή διαθέτει εσωτερικά κουφώματα στηριζόμενα σε ξύλινους πεσσούς και σε εξωτερικούς πετρόκτιστους τοίχους.
- Ο ναός της Παναγίας και Χρυσοσωτήρος.
- Ξωκλήσι Παναγίας Θεοτόκου.
- Ο ναός του Αγίου Αρσενίου.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Γραμμικό μονοπάτι Δόξα σοι ο Θεός-Μούττη της Χώρας, 2 χλμ.
- Γραμμικό μονοπάτι Δόξα σοι ο Θεός-Πυροφυλάκιο Μαδαρής, 3,8 χλμ.
- Κυκλικό μονοπάτι Τεισιά της Μαδαρής, 3 χλμ.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Στην Κυπερούντα παράγεται το 33% της κυπριακής παραγωγής μήλων και αχλαδιών ενώ το πρότυπο οινοποιείο του χωριού έχει κερδίσει σε δεκάδες διαγωνισμούς!

Η διαδρομή συνεχίζει με ανάβαση στην οροσειρά Τρόδους διασχίζοντας ένα θαυμάσιο φυσικό δασικό τοπίο, πλούσιο σε πανίδα αλλά και σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Επόμενη στάση στην περιήγησή σας είναι η Πλατεία Τρόδους, σε υψόμετρο 1.725 μέτρων, από τους πλέον δημοφιλείς πόλους έλξης της περιοχής, τόσο το χειμώνα, όσο και το καλοκαίρι. Ολόκληρο το σύμπλεγμα των ορεινών χωριών Τρόδους αναδείχθηκε το 2007 Νικητής Προορισμός στο πλαίσιο του προγράμματος EDEN – Ευρωπαϊκός Προορισμός Αριστείας, με θέμα «Καλύτερος Αναδυόμενος Προορισμός Υπαίθρου». Ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί με το αυτοκίνητό του στην ευρύτερη περιοχή Τρόδους και να επισκεφτεί τα γραφικά χωριά και θέρετρα της περιοχής. Το Τρόδος, πλούσιο σε ιστορία και πολιτισμό, διαθέτει πολλά μνημεία θρησκευτικού, πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Στα χρόνια της Αγγλοκρατίας 1878-1960, λόγω του θερμού κλίματος στην πρωτεύουσα Λευκωσία, το διοικητικό κέντρο της αποικιακής κυβέρνησης μεταφερόταν στο Τρόδος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Επισκεφτείτε τους ναούς, οι οποίοι έχουν περιληφθεί στη λίστα των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς UNESCO. Ναοί με υπέροχες τοιχογραφίες, μερικοί από αυτούς χρονολογημένοι από τον 11^ο αιώνα:

- Ο ναός του Σταυρού του Αγιασμάτι στο χωριό Πλατανιστάς
- Ο ναός του Αγίου Νικολάου της Στέγης στο χωριό Κακοπετριά
- Ο ναός της Παναγίας του Άρακα στο χωριό Λαγουδερά
- Ο ναός της Παναγίας στο χωριό Μουτουλλάς
- Ο ναός της Παναγίας Ποδίθου στο χωριό Γαλάτα
- Ο ναός του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο χωριό Πεδουλάς
- Ο ναός της Παναγίας της Ασίνου στο χωριό Νικητάρι

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

Υπάρχουν τέσσερα (4) Μονοπάτια της Φύσης, τα οποία ξεκινούν από την περιοχή κοντά στην πλατεία:

- Γραμμικό μονοπάτι Περσεφόνη μήκους 3 χλμ. (Πλατεία Τροόδους– Μακριά Κοντάρκα)
- Κυκλικό μονοπάτι Αταλάντη μήκους 14 χλμ. (Πλατεία Τροόδους– Χρώμιο – Πλατεία)
- Κυκλικό μονοπάτι Άρτεμις μήκους 7 χλμ. (Χιονίστρα)
- Γραμμικό μονοπάτι Καληδόνια μήκους 3 χλμ. (Κρύος Ποταμός – Καταράχτες Καληδονίων – Πλάτρες)

Στην περιοχή διατίθενται εκδρομικοί χώροι όπου μπορείτε να απολαύσετε το γεύμα σας στην εξοχή. Ωστόσο, σε όποιο μέρος και να πάτε καλό θα είναι να είστε προσεκτικοί με το άναμμα της φωτιάς, εφόσον και αν επιτρέπεται.

- Φράκτης Προδρόμου (5 χλμ. από την Πλατεία Τροόδους)
- Κάμπος του Λιβαδιού (2 χλμ. από την Πλατεία Τροόδους)
- Αρμυρολίβαδο (2,5 χλμ. από την Πλατεία Τροόδους)
- Λιβάδι του Ππασιά (2,3 χλμ. από την Πλατεία Τροόδους)

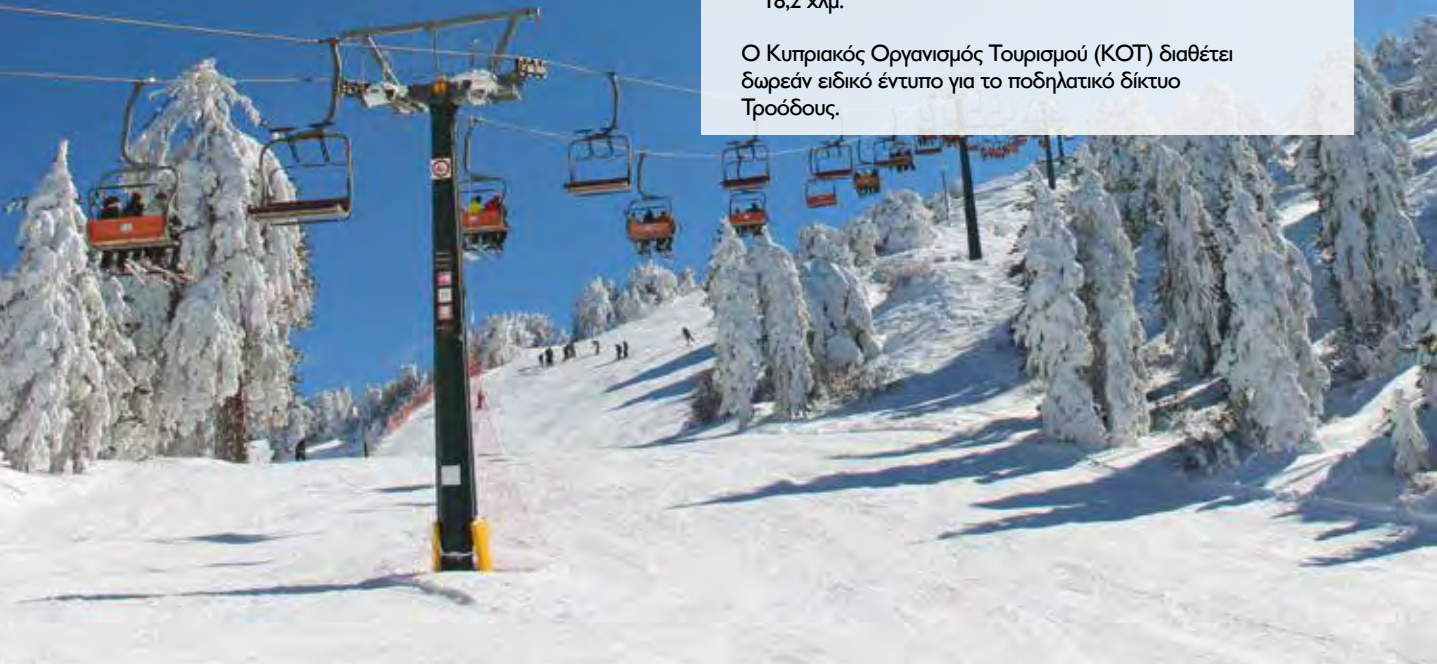
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡ:

- Στον Όλυμπο, κατά το χειμώνα, λειτουργούν τέσσερις (4) πίστες σκι!
- Καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, οι λάτρες της ιππασίας μπορούν να απολαύσουν έναν ήρεμο περίπατο με τα άλογα που διατίθενται στην πλατεία.
- Τον Αύγουστο, διοργανώνεται συνήθως τουρνουά αντισφαίρισης (τένις) στις εγκαταστάσεις αντισφαίρισης κοντά στο εστιατόριο Ντόλφιν.

Η περιοχή του Τροόδους είναι γνωστή επίσης και για το ποδηλατικό δίκτυο που διαθέτει. Οι μη οργανωμένες διαδρομές πολλές, άλλες διασχίζουν χωριά, άλλες όμορφα τοπία, άλλες βουνά. Για τους οργανωμένους υπάρχει συγκεκριμένο κυκλικό ποδηλατικό δίκτυο με μπλε σήμανση, συνολικού μήκους 57 χλμ. Το δίκτυο αξιοποιεί συνδυασμό δημοσίων δρόμων επιστρωμένων με οδόστρωμα καλής ποιότητας και δασικών δρόμων χωμάτινου οδοστρώματος. Το κυκλικό δίκτυο χωρίζεται σε τρεις (3) διαδρομές:

- Ψηλόδεντρο (Πλάτρες) – Καρβουνάς, απόσταση 16,2 χλμ.
- Καρβουνάς – Πρόδρομος, απόσταση 22,7 χλμ.
- Πρόδρομος – Ψηλόδεντρο (Πλάτρες), απόσταση 18,2 χλμ.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) διαθέτει δωρεάν ειδικό έντυπο για το ποδηλατικό δίκτυο Τροόδους.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Για τους λάτρεις του οίνου, μια ξεχωριστή περιήγηση με το αυτοκίνητό τους, αποτελούν οι «Δρόμοι του Κρασιού». Δοκιμάστε τοπικό οίνο στα οινοποιεία της κάθε περιοχής, όπου οι κάτοικοι διατηρούν τον παραδοσιακό τρόπο αμπελοκαλλιέργειας. Συστήνουμε ιδιαίτερα δοκιμή της φημισμένης κουμανδαρίας, σε ένα από τα 14 χωριά της ομώνυμης διαδρομής, ή ένα κρασί από την τοπική ποικιλία ξυνιστέρι (λευκή ποικιλία) ή μαύρο (κόκκινη ποικιλία), στη διαδρομή «κρασοχώρια». Οπωσδήποτε ζητείστε να δοκιμάσετε την τοπική ζιβανία.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) διαθέτει δωρεάν έντυπο για τους «Δρόμους του Κρασιού».

Αν θέλετε να διανυκτερεύσετε, σε κοντινή απόσταση (περίπου 9 χλμ.) από την Πλατεία Τροόδους, βρίσκεται το χωριό Πλάτρες όπου βρίσκονται πολλά είδη καταλυμάτων διαμονής. Οι Πλάτρες είναι ένα χωριό το οποίο υπήρχε από την εποχή των Λουζινιανών (Φραγκοκρατία, 1192-1489 μ.χ.) και των Ενετών (1489-1571 μ.χ.). Η περιοχή πλούσια σε φυσικό περιβάλλον αλλά και σε ιστορία, θα αποτελέσει μια ευχάριστη στάση στην περιήγησή σας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός της Παναγίας Φανερωμένης.
- Το παρεκκλήσι της Παναγίας Φανερωμένης.
- Το παρεκκλήσι της Παναγίας Ιαματικής (Σαματζιώτισσας).
- Το παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου.
- Σε απόσταση 5χλμ. από τις Πλάτρες μπορείτε να επισκεφτείτε την Ιερά Μονή Τροοδίτισσας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

Υπάρχουν τρία (3) Μονοπάτια της Φύσης στην περιοχή:

- Γραμμικό μονοπάτι των Καληδονιών, 3 χλμ.
- Κυκλικό μονοπάτι του Πουζιάρη, 9 χλμ.
- Γραμμικό μονοπάτι του Μυλλομέρη, 1 χλμ.
- Μοναδικό θέαμα αποτελούν οι καταρράκτες των Καληδονιών και του Μυλλομέρη.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Στις Πλάτρες μπορείτε να δοκιμάσετε παραδοσιακά εδέσματα όπως τα σταφύδικια (σταφίδες), έψημα (συμπυκνωμένος χυμός σταφυλιών), παλουζέ, σιουτζούκκο.

Από την πλατεία Τροόδους, μπορείτε να συνεχίσετε ακολουθώντας το δρόμο E910 με κατεύθυνση προς τα χωριά Πρόδρομος, Πεδουλάς, Μουτουλάς και Καλοπαναγιώτης. Μόλις στην αρχή της διαδρομής, εισηγούμαστε όπως ακολουθήσετε τη σήμανση για ανάβαση στην κορυφή Όλυμπος, το ψηλότερο σημείο του νησιού (1,951 μέτρα), όπου μπορείτε να θαυμάσετε το πανέμορφο τοπίο.

Το χωριό Πρόδρομος, είναι χτισμένο στην πλαγιά του βουνού, σε υψόμετρο 1,380 μέτρα. Είναι το ψηλότερο χωριό στην Κύπρο. Στην κορυφή του βουνού βρίσκεται το επιβλητικό ξενοδοχείο Βερεγγάρια, γνωστό και ως το «ξενοδοχείο των βασιλιάδων», το οποίο σήμερα είναι εγκαταλελειμμένο χωρίς ωστόσο να αποκλείεται μελλοντικά η επαναλειτουργία του. Ο Πρόδρομος είναι ιδανικός σταθμός για ξεκούραση και αναψυχή.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Λέγεται ότι κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, αλλά και πιο πριν, κατά τις περιόδους της Ενετοκρατίας και της Φραγκοκρατίας, μια από τις εργασίες που είχε ανατεθεί στους κατοίκους του Προδρόμου, ήταν η συγκέντρωση χιονιού σε ειδικούς λάκκους και η διατήρησή του, ώστε να αποστέλλεται στην πρωτεύουσα Λευκωσία και σ' άλλα μέρη του νησιού, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το γεγονός αυτό καταγράφει κι ο Ρώσος μοναχός Βασίλι Μπάροσκυ που επισκέφθηκε το χωριό, και το κοντινό μοναστήρι της Τρικουκκιάς, το 1735.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Σε κοντινή περιοχή βρίσκεται το Μοναστήρι της Παναγίας Τρικουκιάς, στο οποίο διαμένουν αρκετές μοναχές.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Γραμμικό μονοπάτι Πρόδρομος – Ζουμί, 3 χλμ.
- Γραμμικό μονοπάτι Φράκτης Προδρόμου – Σταυρούλια, 4,5 – 5,5 χλμ. (επιλογή δύο διαδρομών).
- Εκδρομικός χώρος στον υδατοφράκτη Προδρόμου.
- Εκδρομικός χώρος «Καμπί του Καλογήρου».

Η οδική σύνδεση του Προδρόμου με τα γύρω χωριά γίνεται με ελικοειδείς δρόμους, εξαιτίας του ορεινού ανάγλυφου της περιοχής. Σε απόσταση περίπου 3 χλμ. βρίσκεται το χωριό Πεδουλάς. Πλούσιο σε ιστορία, χρονολογείται από τα Βυζαντινά χρόνια, ενώ την περίοδο της Φραγκοκρατίας και της Ενετοκρατίας αποτελούσε βασιλική ιδιοκτησία. Είναι περιτριγυρισμένο από δάση πεύκων, φυσικές πηγές νερού και κερασιές.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Βυζαντινό Μουσείο, στο οποίο εκτίθενται εικόνες και ιερά κειμήλια (13^{ου} -20^{ου} αιώνα).
- Λαογραφικό Μουσείο, το οποίο παρουσιάζει την πορεία της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της κοινότητας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Υπάρχουν πολλοί ναοί που αξίζει να επισκεφτείτε στον Πεδουλά. Ωστόσο, δεν πρέπει να παραλείψετε να επισκεφτείτε το ναό του Αρχαγγέλου Μιχαήλ (1472), ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς UNESCO. Οι τοιχογραφίες είναι μοναδικές σε ομορφιά όπως επίσης και το τέμπλο του ναού, το οποίο φέρει γραπτή διακόσμηση που χρονολογείται στο 15^ο αιώνα.

Η Τουριστική Διαδρομή EDEN 1 καταλήγει στο χωριό Καλοπαναγιώτης. Ο Καλοπαναγιώτης φημίζεται για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και την αναπαλαίωση των περισσότερων οικημάτων του, γεγονός που συνέβαλε στη βράβευσή του στο θέμα «Τουρισμός και Αναζωογόνηση των Φυσικών Προορισμών» στο πλαίσιο του προγράμματος EDEN – Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας. Περπατήστε στα πλακόστρωτα δρομάκια του χωριού και θαυμάστε την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των κτηρίων. Περιηγηθείτε στη φύση, απολαμβάνοντας το πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Ο Σέτραχος ποταμός δημιουργεί ένα μαγευτικό τοπίο, με τη φύση ολοζώντανη και τη φαντασία να καλπάζει σε άλλες εποχές.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Βυζαντινό Μουσείο, όπου εκτίθενται εκκλησιαστικοί θησαυροί ανεκτίμητης αξίας.
- Ενετικό Γεφύρι.
- Νερόμυλος του Κύκκου.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Στην περιοχή, κατά την προχριστιανική περίοδο, λόγω των θειούχων, ιαματικών πηγών, υπήρχε υδροθεραπευτήριο. Οι θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών πηγών του χωριού φημίζονταν από παλιά, αποτελώντας προσορισμό ανάπαυσης στην εποχή των Ρωμαίων, των Βυζαντινών και των Φράγκων.

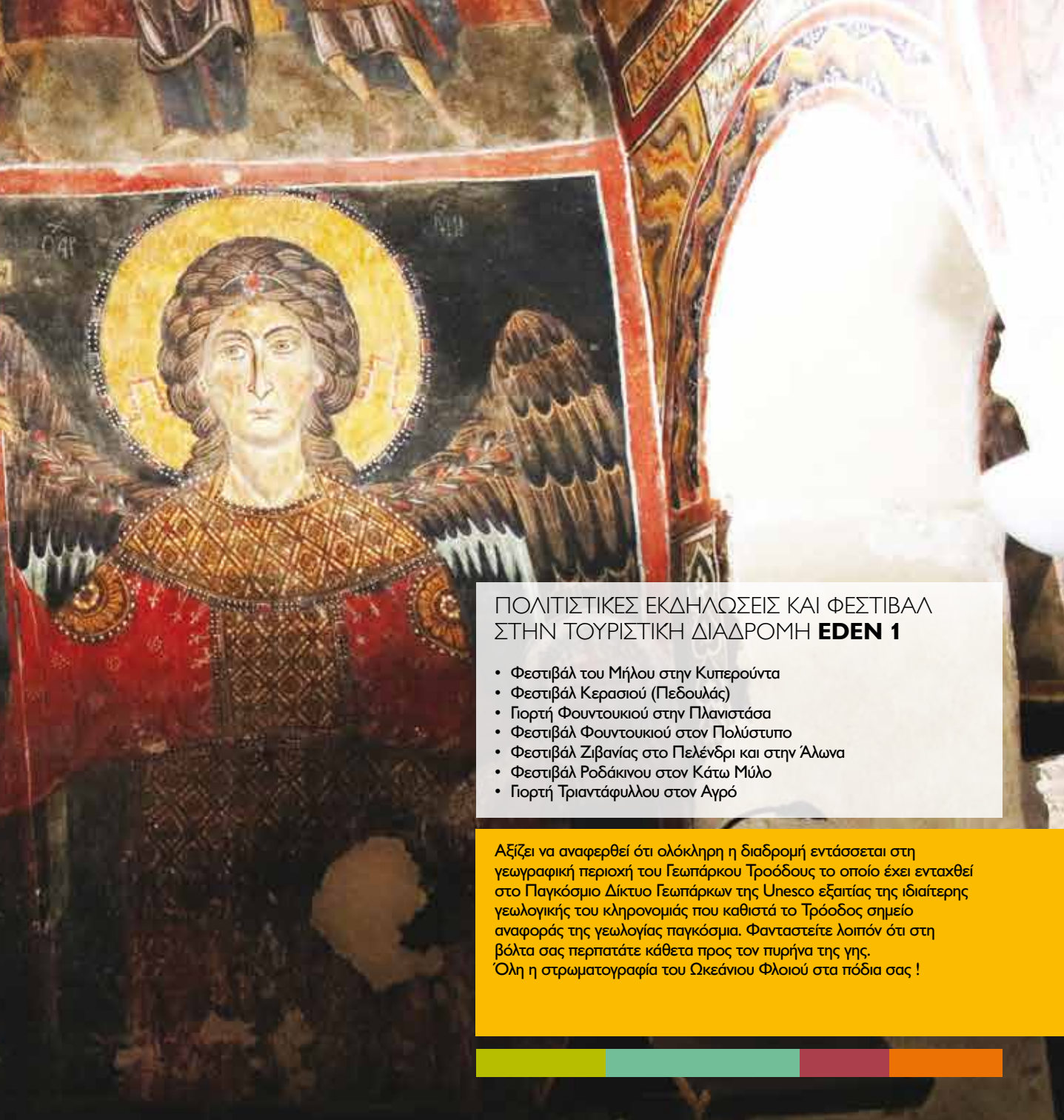
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

Το πιο σημαντικό μνημείο του χωριού αποτελεί το σύμπλεγμα εκκλησιών του Αγίου Ιωάννη Λαμπαδιστή, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς UNESCO.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Κυκλικό Μονοπάτι Νερόμυλου Κύκκου, 2 χλμ..

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ **EDEN 1**

- Φεστιβάλ του Μήλου στην Κυπερούντα
- Φεστιβάλ Κερασιού (Πεδουλάς)
- Γιορτή Φουντουκιού στην Πλανιστάσα
- Φεστιβάλ Φουντουκιού στον Πολύστιπο
- Φεστιβάλ Ζιβανιάς στο Πελένδρι και στην Άλωνα
- Φεστιβάλ Ροδάκινου στον Κάτω Μύλο
- Γιορτή Τριαντάφυλλου στον Αγρό

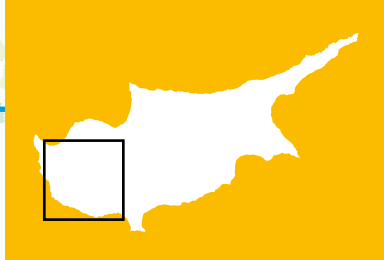
Αξίζει να αναφερθεί ότι ολόκληρη η διαδρομή εντάσσεται στη γεωγραφική περιοχή του Γεωπάρκου Τροόδους το οποίο έχει ενταχθεί στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της Unesco εξαιτίας της ιδιαίτερης γεωλογικής του κληρονομιάς που καθιστά το Τρόδος σημείο αναφοράς της γεωλογίας παγκόσμια. Φανταστείτε λοιπόν ότι στη βόλτα σας περπατάτε κάθετα προς τον πυρήνα της γης. Όλη η στρωματογραφία του Ωκεάνιου Φλοιού στα πόδια σας !

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Διαδρομή EDEN 2

- Εκδρομικός χώρος
- Αρχ. χώρος/Μουσείο
- Εκκλησία/Μοναστήρι
- Μονοπάτι
- Φράγμα
- Δάσος
- Ποτάμι
- Νικητής Προορισμός

ΜΑΡΑΘΑΣΑ

ΣΟΛΕΑ

ΤΡΟΟΔΟΣ

ΦΟΙΝΙ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΥΜΑΝΔΑ

ΚΟΙΛΑΔΑ ΞΕΡΟΥ - ΔΙΑΡΙΖΟΥ

ΠΑΦΟΣ

Διεθνής Αερολιμένας Πάφου

Ναός της Αφροδίτης

Πέτρα του Ρωμίου

Ιερόν Απόλλωνος Υλάτου

Κούφρον

Κολόσσας

ΔΙΑΔΡΟΜΗ EDEN 2

Η Τουριστική Διαδρομή EDEN 2 συνδυάζει τη γαλήνη της κυπριακής υπαίθρου με την οινική ιστορία. Η κοιλάδα του ποταμού Διαρίζου αποτελεί τη Διαδρομή 3 στους «Δρόμους του Κρασιού» της Κύπρου, η οποία περνάει από 14 ημιορεινά χωριά, προσφέροντας 18 διαφορετικές ποικιλίες οινάμπελου, με κυριότερο το τοπικό Μαύρο, δηλαδή τη γνωστή κόκκινη ποικιλία του κυπριακού σταφυλιού. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να συμβουλευθείτε την επίσημη ιστοσελίδα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού www.visitcyprus.com και να προμηθευτείτε την ηλεκτρονική έκδοση για τους «Δρόμους του Κρασιού».

Ωστόσο, η Τουριστική Διαδρομή EDEN 2 κάλλιστα μπορεί να αποτελέσει συνέχεια της προηγούμενης Τουριστικής Διαδρομής EDEN 1.

Ξεκινήστε την περιήγησή σας από το Φοινί, ένα από τα πιο γραφικά χωριά, χτισμένο σε ένα καταπράσινο περιβάλλον στους πρόποδες του Τροόδους. Το Φοινί αναδείχθηκε δεύτερος προορισμός στο πλαίσιο του προγράμματος «Άριστοι Ευρωπαϊκοί Προορισμοί (European Destinations of Excellence - EDEN) 2010 Τουρισμός και Αναζωογόνηση των Φυσικών Προορισμών». Φημίζεται για τη μεγάλη και ξεχωριστή αγγειοπλαστική του παράδοση, τις παραδοσιακές τοπικές ξύλινες καρέκλες και την κατασκευή της παραδοσιακής «Βούρκας του Βοσκού».

Περπατήστε στα δρομάκια του χωριού, θαυμάστε τα παραδοσιακά σπίτια κτισμένα από τούβλα και πέτρα και κατευθυνθείτε προς την πλατεία. Εκεί βρίσκεται το Πηλαβάκειο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, το οποίο στεγάζεται σε κτίσμα του 16^{ου} αιώνα. Το Μουσείο περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά κεραμικά δημιουργήματα του Φοινοῦ, εργαλεία και αντικείμενα γεωργικής και κτηνοτροφικής χρήσης, καθώς και παλαιότερα αντικείμενα καθημερινής χρήσης των προγόνων μας.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Μεσαιωνικό Γεφύρι: το «Γεφύρι του Πισκόπου».
- Η βρύση της «Πελλομαρούς», η οποία βρίσκεται στην είσοδο του χωριού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός του Τίμιου Σταυρού, χτισμένος μεταξύ του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα.
- Ο ναός των Αγίων Αναργύρων, σε απόσταση περίπου 2 χλμ. από το Φοινί.
- Το εξωκλήσι της Αγίας Μαρίας.
- Τα παρεκκλήσια της Αγίας Άννας και του Αγίου Γεωργίου.
- Στα βόρεια του χωριού βρίσκεται το μοναστήρι της Παναγίας της Τροοδίτισσας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Γραμμικό μονοπάτι της φύσης «Φοινί-Ιερά Μονή Τροοδίτισσας», 4,3 χλμ.
- Θέση θέας, όπου μπορείτε να απολαύσετε τη θέα της κοιλάδας του ποταμού Διαρίζου.
- Καταρράκτης της Χαντάρας.

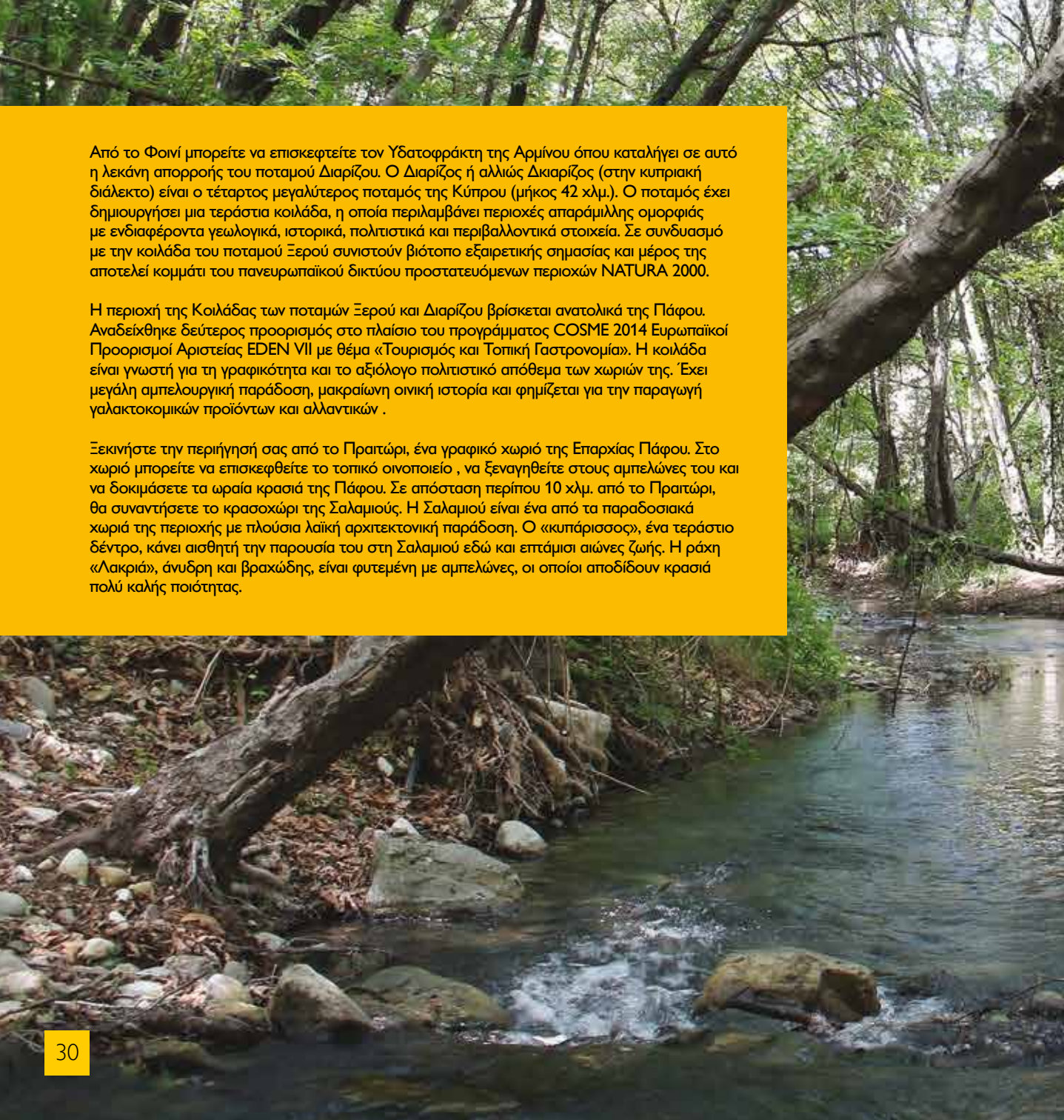
ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Μην ξεχάσετε να δοκιμάσετε το «Φοινιώτικο λουκούμι».

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡ:

- Από το Φοινί περνάει η Ποδηλατική Διαδρομή «Πρόδρομος-Ψηλόδεντρο (Πλάτρες)», 18,2 χλμ.

Από το Φοινί μπορείτε να επισκεφθείτε τον Υδατοφράκτη της Αρμίνου όπου καταλήγει σε αυτό η λεκάνη απορροής του ποταμού Διαρίζου. Ο Διαρίζος ή αλλιώς Δικαρίζος (στην κυπριακή διάλεκτο) είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος ποταμός της Κύπρου (μήκος 42 χλμ.). Ο ποταμός έχει δημιουργήσει μια τεράστια κοιλάδα, η οποία περιλαμβάνει περιοχές απaráμιλλης ομορφιάς με ενδιαφέροντα γεωλογικά, ιστορικά, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά στοιχεία. Σε συνδυασμό με την κοιλάδα του ποταμού Ξερού συνιστούν βιότοπο εξαιρετικής σημασίας και μέρος της αποτελεί κομμάτι του πανευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000.

Η περιοχή της Κοιλάδας των ποταμών Ξερού και Διαρίζου βρίσκεται ανατολικά της Πάφου. Αναδείχθηκε δεύτερος προορισμός στο πλαίσιο του προγράμματος COSME 2014 Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας EDEN VII με θέμα «Τουρισμός και Τοπική Γαστρονομία». Η κοιλάδα είναι γνωστή για τη γραφικότητα και το αξιόλογο πολιτιστικό απόθεμα των χωριών της. Έχει μεγάλη αμπελουργική παράδοση, μακραίωνη οικική ιστορία και φημίζεται για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων και αλλαντικών .

Ξεκινήστε την περιήγησή σας από το Πραιτώρι, ένα γραφικό χωριό της Επαρχίας Πάφου. Στο χωριό μπορείτε να επισκεφθείτε το τοπικό οινοποιείο , να ξεναγηθείτε στους αμπελώνες του και να δοκιμάσετε τα ωραία κρασιά της Πάφου. Σε απόσταση περίπου 10 χλμ. από το Πραιτώρι, θα συναντήσετε το κρασοχώρι της Σαλαμιούς. Η Σαλαμιού είναι ένα από τα παραδοσιακά χωριά της περιοχής με πλούσια λαϊκή αρχιτεκτονική παράδοση. Ο «κυπάρισσος», ένα τεράστιο δέντρο, κάνει αισθητή την παρουσία του στη Σαλαμιού εδώ και επτάμισι αιώνες ζωής. Η ράχη «Λακριά», άνυδρη και βραχώδης, είναι φυτεμένη με αμπελώνες, οι οποίοι αποδίδουν κρασιά πολύ καλής ποιότητας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός της Αγίας Βαρβάρας.
- Η Μονή της Παναγίας της Σαλαμιώτισσας, η οποία προϋπήρχε από τις αρχές του 16^{ου} αιώνα.
- Σε απόσταση περίπου 5 λεπτών μπορείτε να επισκεφτείτε τη Μονή του Αγίου Γεωργίου στο χωριό Μέσσανα, η οποία χτίστηκε το 15^ο αιώνα και να θαυμάσετε τις παλιές τοιχογραφίες στο εσωτερικό του ναού καθώς και το ναό του Αγίου Τυχικού, γοτθικού ρυθμού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Ενετικά γεφύρια Τζελεφού και Ελιάς.
- Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης όπου μπορείτε να ενημερωθείτε για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής.
- Γραμμικό μονοπάτι Μελέτης της Φύσης «Μούττη της Σαλαμιούς».
- Εκδρομικός χώρος «Κυτάρισσος».

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Επισκεφτείτε το τοπικό οινοποιείο της Σαλαμιούς και γευθείτε τον εξαιρετικό τοπικό οίνο.
- Οι Τοπικοί Οίνοι Πάφου βάσει της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας θεωρούνται ως ΠΓΕ (Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης).

Κατευθυνθείτε νοτιοδυτικά προς την Πενταλιά και συγκεκριμένα προς το Μοναστήρι της Παναγίας του Σίντη, το οποίο δεσπόζει επιβλητικό στην όχθη του ποταμού Ξερού. Η ακριβής χρονολογία ανέγερσης του Μοναστηριού παραμένει άγνωστη, ωστόσο από ιστορικά έγγραφα, το Μοναστήρι υπήρχε κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αναπαλαίωση της Μονής ολοκληρώθηκε το 1997, χρονιά κατά την οποία απέσπασε το Ευρωπαϊκό βραβείο πολιτιστικής κληρονομιάς Europano Nostra.

Από εκεί μπορείτε να επισκεφτείτε την Αμαργέτη, χωριό μοναδικής ομορφιάς με σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα, το οποίο ανήκει στα Αμπελοχώρια. Η Αμαργέτη ήταν φέουδο κατά τις περιόδους της Φραγκοκρατίας και της Ενετοκρατίας, ενώ επίσης έχουν βρεθεί γλυπτά και επιγραφές σε βάσεις αγαλμάτων της Ελληνιστικής και της Ρωμαϊκής εποχής. Προτού φύγετε από την Αμαργέτη μην ξεχάσετε να επισκεφτείτε το πέτρινο «Γεφύρι του Ρουθουνιού», στην τοποθεσία Ζιμπουνιέρης, τη «Βότα του Πιτέρου», ανατολικά του χωριού, καθώς και τα ερείπια του ναού του Αγίου Αγαθονίκου, ο οποίος έχει κηρυχθεί ως αρχαίο μνημείο από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Στην περιοχή γύρω από τον Ξερό ποταμό, θα συναντήσετε πολλά μικρά και γραφικά χωριά, το καθένα με τη δική του ομορφιά, τα οποία παλαιότερα έσφυζαν από ζωή. Ωστόσο, μέχρι και σήμερα οι κάτοικοι των χωριών προσφέρουν απλόχερα τη φιλοξενία τους, η οποία θα σας μείνει αξέχαστη.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Στα Χολέτρια μερικές γυναίκες ακόμα χρησιμοποιούν τη Βούφα ή αλλιώς τον αργαλειό.
- Στην Αναρίτα διασώθηκαν από γενιά σε γενιά αρκετά τοπωνύμια, εμπνευσμένα από ονόματα Αγίων και ανθρώπων, χαρακτηριστικά του εδάφους αλλά και από ιστορίες της καθημερινής ζωής.
- Επισκεφτείτε το νερόμυλο ή αλλιώς αλευρόμυλο στη Νικόκλεια.
- Στη Σταυροκόνου παρατηρήστε την ανέπαφη, από τα χρόνια, αρχιτεκτονική των κτηρίων, με τα χαρακτηριστικά «μακρυνάρκα» (πολύ μακρύ ορθογώνιο δωμάτιο στο κυρίως μέρος του σπιτιού).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Στο χωριό Σουσκίου βρέθηκαν οικισμοί από τη χαλκολιθική εποχή.
- Τα Κούκλια, το βασίλειο της Παλαίπαφου, από ανασκαφές διαπιστώθηκε ότι κατοικήθηκαν από τη μυκηναϊκή εποχή.
- Η παράδοση λέει ότι το χωριό Χολέτρια ήταν παλαιότερα στην τοποθεσία Αγία Ειρήνη (κοντά στο χωριό). Ωστόσο, λόγω του ότι βρισκόταν σε ύψωμα απέναντι από τη θάλασσα, γινόταν εύκολος στόχος για λεηλασία από τους Σαρακηνούς και άλλους επιδρομείς. Οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να μετοικήσουν στις όχθες του ποταμού Ξερού και να προφυλαχτούν από τις επιδρομές.
- Το χωριό Νικόκλεια σύμφωνα με την παράδοση πήρε το όνομα του από τον Νικοκλή, τελευταίο βασιλιά του αρχαίου βασιλείου της Παλαίπαφου που είχε εκεί τα ανάκτορά του.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός του Αγίου Δημητρίου στη Νικόκλεια, χτισμένος το 18^ο αιώνα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Απολαύστε την πλούσια κλωρίδα και πανίδα περιδιαβαίνοντας τους δύο ποταμούς.
- Οι κοιλάδες Ξερού και Διαρίζου έχουν τεράστιο πτηνολογικό ενδιαφέρον αφού φιλοξενούν σπάνια είδη πτηνών και αποτελούν περιοχές από τις οποίες περνούν σμήνη αποδημητικών πουλιών. Στην περιοχή συναντάται το σπάνιο και προστατευόμενο είδος γύπα (*Gyps fulvus*).
- Θαυμάστε τα σπάνια πετρώματα του συμπλέγματος των Μαμωνιών, μια ξεχωριστή και τεκτονικά πολύπλοκη συγκέντρωση εκρηξιγενών και ιζηματογενών πετρωμάτων.
- Οι βράχοι των Χασαμπουλιών, μετά το χωριό Κιδάσι. Πρόκειται για υπερμεγέθεις ογκόλιθους που αφήνουν ένα στενό πέρασμα στο δρόμο. Το όνομα προήλθε από τρεις φυγόδικους ληστές που είχαν το καταφύγιό τους εκεί στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Δοκιμάστε παραδοσιακό χαλούμι και ζιβανία .

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡ:

- Μπορείτε να εξασκήσετε το περιπετειώδες άθλημα της αναρρίχησης στους περίφημους βράχους των Χασαμπουλιών.

Αν από την Αμαργέτη συνεχίσετε βόρεια προς τη Γαλαταριά και μετά στο Στατό-Άγιο Φώτιο, θα βρεθείτε σε ένα καταπράσινο και ειδυλλιακό τοπίο. Έντονο χαρακτηριστικό του χωριού Στατού-Αγίου Φωτίου είναι οι φυτεμένοι με καρδιές δρόμοι του. Οι κάτοικοι της περιοχής ασχολούνται με τη γεωργία και την αμπελουργία. Η περιοχή φημίζεται για τα νόστιμα τοπικά προϊόντα της.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Η ιστορία λέει ότι τα χωριά Στατός και Άγιος Φώτιος απέικαν μόλις 2 κλμ. μεταξύ τους. Λόγω των ραγδαίων βροχοπτώσεων και κατολισθήσεων την περίοδο 1966 -1969 αποφασίστηκε η ένωση τους στη σημερινή τους τοποθεσία.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός του Αγίου Νικολάου στη Γαλαταριά που χρονολογείται στο πρώτο μισό του 16^{ου} αιώνα.
- Ο ναός του Σωτήρος Χριστού στο κέντρο του χωριού Στατός-Άγιος Φώτιος,
- Το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Φωτίου και Ανίκητου στο παλιό χωριό Άγιος Φώτιος.
- Το ξωκλήσι του Αγίου Ζηνοβίου και Αγίας Ζηνοβίας, στο παλιό χωριό Στατός (χτισμένο από το 1840).
- Το Μοναστήρι Αγίας Μονής (Η Μονή των Ιερέων ή Αγία Μαρίνα), ένα από τα αρχαιότερα μοναστήρια της Κύπρου.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Επισκεφτείτε τα μικρά τοπικά οινοποιεία της περιοχής τα οποία είναι ενταγμένα στους Δρόμους του Κρασιού. Θα ανακαλύψετε μερικά από τα καλύτερα κρασιά της γηγενούς ποικιλίας σταφυλιού Μαύρο που επωφελείται από το σχετικά ψηλό υψόμετρο και το ήπιο κλίμα, προσφέροντας ευχάριστα κόκκινα και ροζέ κρασιά.
- Δοκιμάστε την παραδοσιακή ζιβανία, λευκό και κόκκινο ξηρό κρασί.
- Ο Στατός φημίζεται για την παρασκευή παραδοσιακού τραχανά.
- Γευθείτε φρέσκο σιουτζιούκκο (κατασκευασμένο από γλεύκος σταφυλιών), παλουζέ και κκιοφτέρι (παραδοσιακό γλυκό), γλυκά του κουταλιού.

Σε απόσταση περίπου 3,5 χλμ. από το Στάτο-Άγιο Φώτιο, σε μια όμορφη τοποθεσία μέσα στο δάσος και με όμορφη θέα βρίσκεται η Ιερά Μονή Χρυσορογιάτισσας. Η Μονή ιδρύθηκε το 1152 μ.Χ. από το μοναχό Ιγνάτιο, ο οποίος βρήκε στην περιοχή Μουλιά της Πάφου τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, που πιθανολογείται ότι έχει αγιογραφήσει ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Ο Ιγνάτιος μετέφερε την εικόνα στο βουνό και έχτισε το μοναστήρι, το οποίο αφιέρωσε στην Παναγία την Χρυσορογιάτισσα. Ωστόσο τα σημερινά κτήρια χρονολογούνται από το 1770.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Η Μονή διαθέτει σημαντική συλλογή εικόνων και θησαυρών.
- Η εικόνα του Χριστού και της Παναγίας είναι επενδυμένη με χρυσό και ασήμι και θεωρείται ότι αγιογραφήθηκε από τον Απόστολο Λουκά, τον Ευαγγελιστή.
- Επισκεφτείτε το Βυζαντινό Μουσείο και την Πινακοθήκη της Μονής.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

Το παλιό οινοποιείο της Μονής παράγει από τα δικά του αμπέλια μερικά από τα καλύτερα κρασιά εκλεκτής σοδειάς της Κύπρου.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ **EDEN 2**

- Αγροτικό Φεστιβάλ του χωριού Στατός-Άγιος Φώτιος
- Γιορτή του Παλουζέ στη Σαλαμιού

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

■ Διαδρομή EDEN 3

- ⊕ Εκδρομικός χώρος
- Ⓜ Αρχ. χώρος/Μουσείο
- Ⓜ Εκκλησία/Μοναστήρι
- 🚶 Μονοπάτι
- 🌊 Φράγμα
- 🌲 Δάσος
- 🌊 Ποτάμι
- 🌐 Νικητής Προορισμός

ΔΙΑΔΡΟΜΗ **EDEN 3**

Η Τουριστική Διαδρομή EDEN 3 αποτελεί μια από τις όμορφες διαδρομές που μπορείτε να απολαύσετε στην Κύπρο, μέρος της οποίας αποτελεί μη κατοικημένη δασώδη έκταση στο Δάσος Πάφου. Το Δάσος Πάφου αποτελεί Ζώνη Ειδικής Προστασίας από το 2005, ενώ έχει κηρυχθεί σε μόνιμη περιοχική προστασίας κυνηγιού αποτελώντας έτσι ιδανικό καταφύγιο για την άγρια πανίδα του νησιού. Εδώ απαντάται το κυπριακό αγρινό (*Ovis gmelini orhion*), είδος σπάνιου άγριου ενδημικού προβάτου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Συστήνεται η αποφυγή διακίνησης στο Δάσος Πάφου κατά τις νικτερινές ώρες. Ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, λόγω καιρικών συνθηκών, μέρος της διαδρομής στο Δάσος Πάφου μπορεί να καταστεί δύσβατο, λόγω κατολισθήσεων πετρωμάτων στο οδόστρωμα.

Ξεκινήστε την περιήγησή σας από το γραφικό ορεινό χωριό της Πάνω Παναγιάς, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση μόλις 2 χλμ. από την Ιερά Μονή Χρυσορογιάτισσας (Τερματισμός Τουριστικής Διαδρομής EDEN 2). Το Βουνί (Πάνω) Παναγιάς έχει βραβευτεί από το πρόγραμμα EDEN – Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας με τον τίτλο «Τουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές 2009». Το χωριό είναι αφιερωμένο στην Παναγία ενώ το πλούσιο φυσικό περιβάλλον αποτέλεσε παράγοντα ώστε η περιοχή να συμπεριληφθεί στον Κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και ως Περιοχή Ενδιαφέροντος για τη Διατήρηση της Φύσης.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Επισκεφτείτε το σπίτι όπου γεννήθηκε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ', πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο λειτουργεί σαν μουσείο.
- Στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης του χωριού μπορείτε να δείτε εκθέματα και προσωπικά είδη των κατοίκων της περιοχής, που χρονολογούνται από το 19^ο αιώνα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ :

- Ο ναός της Παναγίας Ελεούσας (14^{ος} αιώνας)
- Ο ναός του Αγίου Γεωργίου
- Το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου Έμνων (μόλις 10 χλμ. από το χωριό στο δάσος Έμνων)
- Το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία
- Το ξωκλήσι του Αρχάγγελου Μιχαήλ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Κυκλικό μονοπάτι «Βουνί» 9,8 χλμ., όπου μπορείτε να απολαύσετε τη μοναδική θέα προς το χωριό Παναγιά, τη χερσόνησο του Ακάμα, το Δάσος Πάφου και την οροσειρά Τροόδους.
- Φράκτης «Ασπρογιάς – Κανναβιούς», σε μια τοποθεσία πλούσια σε φυσικό περιβάλλον και με υπέροχη θέα.

ΓΕΥΣΙΓΓΝΩΣΙΑ:

Ακολουθείστε τη Διαδρομή 2 των Δρόμων του Κρασιού «Βουνί Παναγιάς – Αμπελίτης», η οποία προσφέρει αξιολογη οινική εμπειρία, με μοναδικές απολαύσεις ορισμένων από των καλύτερων κρασιών της Κύπρου.

Συνεχίστε τη διαδρομή σας κατευθυνόμενοι προς το Δασικό Σταθμό «Σταυρός της Ψώκας», μια περιοχή που βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 900 μέτρων και 28 χλμ. μακριά από το χωριό της Παναγιάς. Στο Δασικό Σταθμό υπάρχει εκδρομικός χώρος για πικνίκ, καφεσινατόριο, ξενώνας και περιφραγμένος χώρος όπου μπορείτε να δείτε αγρινά. Μπορείτε να διανυκτερεύσετε στο μικρό ξενώνα, αφού όμως εξασφαλίσετε προηγούμενη κράτηση. Για πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Δασικό Σταθμό του Σταυρού της Ψώκας, τηλ. 26991860 / 26991858 ή με τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Δασών στη Λευκωσία, τηλ. 22805529.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Δύο (2) Μονοπάτια της Φύσης: το κυκλικό μονοπάτι «Χορτερή» 5 χλμ. και το κυκλικό μονοπάτι «Μούττη του Σταυρού» 2,5 χλμ.

Επόμενος σταθμός η Κοιλάδα των Κέδρων. Μη διστάσετε να αφήσετε το αυτοκίνητό σας στο πέτρινο οδόστρωμα και να περπατήσετε για να απολαύσετε ένα από τα ομορφότερα και σπανιότερα οικοσυστήματα της Κύπρου. Η περιοχή περιλαμβάνεται στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 και θεωρείται ως ένας από τους πιο σημαντικούς βιότοπους της Κύπρου.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Το ύψος του κέδρου (ενδημικό είδος *Cedrus brevifolia*) φτάνει μέχρι και 35 μέτρα και απαντάται σε μεγάλες συστάδες στο Δάσος Πάφου, σε υψόμετρο 900-1.400 μέτρων.
- Ανάβαση στην κορυφή του Τρίπυλου (1.452 μέτρα) στην Κοιλάδα των Κέδρων κατά την οποία μπορείτε να απολαύσετε την εξαιρετική ομορφιά της φύσης, ανάμεσα σε κέδρους και πεύκα. Στην κορυφή υπάρχει Δασικό Πυροφυλάκιο.

Συνεχίστε προς την Ιερά Μονή του Κύικου, η οποία ιδρύθηκε μεταξύ του 11^{ου} και της αρχής του 12^{ου} αιώνα. Η Μονή είναι αφιερωμένη στην Παναγία. Εδώ φυλάσσεται μια από τις τρεις εικόνες που αποδίδονται στον Ευαγγελιστή Λουκά. Διαθέτει αξιόλογο μουσείο με εκκλησιαστικά σκεύη, παλιούς χάρτες, άμφια, εικόνες, θρησκευτικά φιλοτεχνήματα και βιβλιοθήκη με σπάνια χειρόγραφα.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Τοποθεσία «Θρονί» (σε υψόμετρο 1450 μ), 3 κλμ. δυτικά της Μονής, τόπος ταφής του πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

Η Τουριστική Διαδρομή EDEN 3 συνεχίζει προς το παραθαλάσσιο χωριό Κάτω Πύργος ή διαφορετικά Πύργος Τιλλυρίας. Το χωριό βρίσκεται στη βόρεια ακτογραμμή της Κύπρου, στη δυτική άκρη του κόλπου Μόρφου και έχει βραβευτεί το 2010 στο θέμα “Τουρισμός Υγρού Στοιχείου” στο πλαίσιο του προγράμματος EDEN – Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Η ονομασία του χωριού προήλθε από το «Τρουλλί», ένα μικρό κτίσμα σε ένα παραθαλάσσιο λόφο, το οποίο φαίνεται σαν πύργος. Το «Τρουλλί» ήταν παρατηρητήριο κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας (1489-1571 μ. Χ.).
- Πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως μια σειρά από ευρήματα μεσαιωνικής περιόδου (π.χ. μέρη μεσαιωνικού κτιρίου, τάφοι, κεραμικά και μεταλλικά αντικείμενα, νομίσματα).
- Στην τοποθεσία «Κοιλιάδα-Παλιάλωνα» έχουν ανακαλυφθεί τάφοι που ανάγονται στην Ελληνιστική περίοδο και χρησιμοποιούνταν μέχρι τους ρωμαϊκούς χρόνους ίσως και αργότερα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Το παρεκκλήσι της Παναγίας της Γαλόκτιστης, ονομασία η οποία σύμφωνα με τους παλαιούς κατοίκους του χωριού, δόθηκε λόγω του ότι χτίστηκε με γάλα. Οι τοικογραφίες χρονολογούνται από το 12^ο-14^ο αιώνα.
- Ο ναός της Αγίας Ειρήνης.
- Ο ναός του Αγίου Κωνσταντίνου και Αγίας Ελένης.
- Το παρεκκλήσι του Αγίου Στυλιανού.
- Το παρεκκλήσι του Προφήτη Ηλία, το οποίο είναι χτισμένο στα ερείπια παλαιότερου μεσαιωνικού ναού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Στην πλατεία του χωριού υπάρχει μια αιωνόβια Δρυς, η οποία φυτεύτηκε το 1898, έχει ύψος 20 μέτρα και περιφέρεια 425 εκατοστόμετρα.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Ο Κάτω Πύργος φημίζεται για τα σύκα, τόσο φρέσκα όσο και παστά.
- Δοκιμάστε φρέσκο ψάρι, ψαρομεζέδες κατευθείαν από τα δίκτυα του ψαρά.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ:

- Οι πιο γνωστές παραλίες του Κάτω Πύργου είναι: «Το Ωμέγα», «Οι Αποθήκες» και «Το Κρουονέρι».

Κατευθυνθείτε δυτικά με κατεύθυνση την Πόλη Χρυσοχούς ή αλλιώς Πόλις, ένα παραλιακό θέρετρο, το οποίο έχει βραβευθεί το 2013 στο θέμα “Προσβάσιμος Τουρισμός” στο πλαίσιο του προγράμματος EDEN – Ευρωπαϊκό Προορισμό Αριστείας. Πολλά κτήρια στην Πόλη έχουν αναπαλαιωθεί, διατηρώντας την τοπική αρχιτεκτονική τους ενώ η παραδοσιακή πλατεία διαθέτει αρκετά εμπορικά μαγαζιά με είδη λαϊκής τέχνης καθώς και παραδοσιακά καφενεία, τα οποία προσφέρουν παραδοσιακά τοπικά εδέσματα.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Η Πόλις είναι κτισμένη στη θέση όπου κατά την αρχαιότητα βρισκόταν το Μάριον, μια από τις πόλεις-βασίλεια της Κύπρου. Την Ελληνιστική-Ρωμαϊκή περίοδο το Μάριον μετονομάστηκε σε Αρσινόη.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Αρχαιολογικό Μουσείο Μαρίου-Αρσινόης, όπου εκτίθενται ευρήματα από την αρχαία πόλη-βασίλεια Μάριον, χρονολογίας πάνω από 3000 χρόνια μέχρι και τη μεσαιωνική περίοδο.
- Βυζαντινό Μουσείο Αρσινόης Περιστερώνα, (9 κλμ. νότια της Πόλης),
- Μουσείο Αγροτικής Ζωής (Στενή, 5 κλμ. νότια της Πόλης).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ:

- Ο ναός του Αγίου Ανδρόνικου (16^{ος} αιώνας), οι τοιχογραφίες του οποίου χρονολογούνται από την περίοδο της Ενετοκρατίας (1489-1570).
- Ο ναός της Αγίας Κυριακής (18^{ος} αιώνας).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ:

- Πάρκο Εθελοντών Πατρών Κύπρου, το οποίο καλύπτει έκταση περίπου 2.400 τετραγωνικών μέτρων, και σε αυτό έχουν φυτευτεί κυρίως τραχεία πεύκη και τρεμιθιές.
- Τοποθεσία «Λουτρά της Αφροδίτης», μια περιοχική απaráμιλλης φυσικής ομορφιάς, όπου σύμφωνα με την παράδοση, η μυθική θεά του έρωτα και της ομορφιάς Αφροδίτη έκανε το λουτρό της στο φυσικό σπήλαιο που υπάρχει εκεί. Η Αφροδίτη συνάντησε εκεί τον εραστή της Άδωνη, όταν αυτός σταμάτησε να πει νερό καθώς κυνηγούσε. Τη στιγμή που ήπιε το νερό, ο Άδωνης ερωτεύθηκε τη θεά του έρωτα.
- Τρία (3) κυκλικά Μονοπάτια της Φύσης: «Αφροδίτη», «Άδωνις» και «Σμυγίες», όλα μήκους 7,5 χλμ. το καθένα.
- Χερσόνησος Ακάμας, περιοχική στο δυτικό άκρο της Κύπρου, η οποία καλύπτει έκταση περίπου 230 τ.χλμ., πλούσια σε κλωρίδα, πανίδα αλλά και σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Η χερσόνησος θεωρείται περιοχική μοναδικής φυσικής ομορφιάς, απρόσβλητη από τις επιδράσεις της ανάπτυξης, με πληθώρα ενδημικών φυτών. Πρόκειται για μη κατοικημένη περιοχική χωρίς ασφαλτοστρωμένους δρόμους, γι' αυτό οι επισκέπτες συστήνεται όπως αποφεύγουν τη διακίνηση κατά τις νυκτερινές ώρες και επιλέγουν τη χρήση αυτοκινήτου με κίνηση στους 4 τροχούς (4X4), ιδιαίτερα τη χειμερινή περίοδο όπου λόγω καιρικών συνθηκών η χερσόνησος μπορεί να καταστεί δύσβατη. Σημαντικό χαρακτηριστικό της περιοχής αποτελούν οι ερημικές παραλίες της, τις οποίες χελώνες όπως η Καρέττα Καρέττα (*Caretta caretta*) και η Πράσινη χελώνα (*Chelonia mydas*) χρησιμοποιούν για αναπαραγωγή. Οι περιοχές Λάρα και Τοξεύτρα όπου γεννούν τα αυγά τους οι χελώνες αποτελούν προστατευόμενες περιοχές.

ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ:

- Φρέσκο ψάρι, ψαρομεζέδες και άλλα εδέσματα στο γραφικό λιμανάκι Λατσί ή Λακκί, σε απόσταση 4,4 χλμ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες παλιές πετρόκτιστες αποθήκες χαρουπιών έχουν μετατραπεί σε γραφικά ταβερνάκια.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ:

- Η Δημοτική Παραλία στο Λατσί διαθέτει εγκατεστημένο καινοτόμο σύστημα πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) στη θάλασσα και είναι βραβευμένη με την Ευρωπαϊκή Βράβευση «Γαλάζια Σημαία».
- Υπάρχει οργανωμένος παραθαλάσσιος κατασκηνωτικός χώρος, του οποίου η παραλία έχει βραβευθεί με την Ευρωπαϊκή Βράβευση «Γαλάζια Σημαία».
- Στο λιμανάκι στο Λατσί σταθμεύουν πλοιάρια που προσφέρουν μονοήμερες οργανωμένες μίνι κρουαζιέρες σε μη προσβάσιμες από τη ξηρά παραλίες της χερσονήσου του Ακάμα.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Αγία Νάπα
+357 23 721 796

Γερμασόγεια
+357 25 323 211

Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας
+357 24 008 368

Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου
+357 26 007 368

Κάτω Πάφος
+357 26 930 521

Λάρνακα
+357 24 654 322

Λεμεσός
+357 25 362 756

Λαϊκή Γειτονιά Λευκωσία
+357 22 674 264

Λιμάνι Λεμεσού
+357 25 571 868

Πάφος
+357 26 932 841

Παραλίμνι - Πρωταράς
+357 23 832 865

Πλάτρες
+357 25 421 316

Πόλις
+357 26 322 468

Για περισσότερες χρήσιμες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού www.visitcyprus.com

Αριθμός επειγόντων περιστατικών: 112

Δασικές Πυρκαγιές: 1407

Παραγωγή: **Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού**
Κείμενα: **Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού**
Φωτογραφίες: **Μάνος Μανώλη, Αρχείο ΚΟΤ**
Σχεδιασμός: **Orangeapple Creative Solutions Ltd**
Εκτύπωση: **Laser Graphics Ltd**
Ελληνικά: **5/2017**

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Λεωφ. Λεμεσού 19, 2112 Αγλαντζιά

Τηλ.: +357 22691100

Φαξ: +357 22331644

E-mail: cytour@visitcyprus.com

Το έντυπο έχει ετοιμαστεί στα πλαίσια του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COS-TEDEN-2015-3-05 "European Destinations of Excellence - Promotion of the EDEN Destinations and Awareness Raising"

www.cyprus-eden.com